

національного університету. Економічні науки. – 2009. – № 5, Т. 2. – С. 151–153.

2. Житна І. П. Сучасні технології удосконалення системи автоматизації обліку та управління виробництвом / І. П. Житна., О. А. Садовніков. – 2010. – № 3. – С. 126–128.

3. Сурніна К. С. Автореф. дис. канд. екон. наук : 08.06.04 / К. С. Сурніна ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. — Луганськ, 2002. — 19 с. — укр.

4. Шипунова О. В. Автоматизація управління підприємством: основні принципи, функції та підходи // О. В. Шипунова / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://archive.nbu.gov.ua> (дата звернення 17.11. 2013 р.).

5. Шатохін О. Облік та інформаційне забезпечення управління господарською діяльністю підприємств / О. Шатохін // Бухгалтерський облік та аудит. – 2009. – № 10. – С. 12–15.

СУТНІСНО-ЗМІСТОВНЕ ТРАКТУВАННЯ ПОНЯТЬ «НОВА» ТА «ІННОВАЦІЙНА ПРОДУКЦІЯ» ЯК НАПРЯМУ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Обозний М. В., студент

Науковий керівник: Нагорний Є. І., к.е.н., доцент

Сумський державний університет

Численні літературні джерела підтверджують, що стратегічний вектор розвитку вітчизняних промислових підприємств має ґрунтуватися на інноваційній діяльності шляхом створення, виробництва та просування на ринку нових та інноваційних продуктів. Даний вектор розвитку є беззаперечною гарантією виживання промислового підприємства, особливо в сучасних умовах Євроінтеграції, імпортозаміщення та експортоорієнтації.

Під інноваційною діяльністю розуміють усі дії, що приводять до створення, упровадження й поширення інновацій, в тому числі пов'язані з упровадженням інноваційних, нових, та значно вдосконалених існуючих товарів. Держкомстат України розрізняє чотири типи інновацій [1]: продуктові, процесові, маркетингові й організаційні. Усі чотири типи інновацій між собою тісно взаємозв'язані й інколи дуже важко визначитися з видом інновацій, що має місце, оскільки багато інновацій мають ознаки відразу двох або більше типів. Цікава річ: процесові, маркетингові та організаційні інновації пов'язані з певними діями або діяльністю, що призводить (або впливає) на створення (впровадження чи реалізацію) нових чи інноваційних продуктів – продуктових інновацій. Саме це підкреслює актуальність інноваційного розвитку, оскільки саме в нових продуктах потім знайдуть своє місце й усі інші види інновацій.

Спробуємо з'ясувати, що ж таке «новий продукт (товар)» та «інноваційний товар», і чи є дані терміни тотожними. У результаті опрацювання численних джерел нами визначено низку підходів до трактування нового продукту:

- 1) це продукти, що мають нові або якісно поліпшені характеристики;
- 2) це продукти, що визнаються новими споживачами;

- 3) це абсолютно нові продукти, що були невідомі раніше;
- 4) це новий продукт для підприємства;
- 5) це продукт, що задовольняє нові потреби споживачів;
- 6) це новий продукт для ринку;
- 7) це продукт, що має певну новизну;
- 8) це продукт, який є результатом досліджень і розробок, а також що вимагає нових технологій виготовлення, управління, реалізації;
- 9) це продукт, що має одночасно кілька наведених вище ознак, і дане твердження визначається більшістю науковців.

Авторське трактування зводиться до наступного. *Новий продукт* – це продукт з рівнем новизни, достатнім для того, щоб віднести його до розряду нових як на думку споживача, так і за задумом виробника. Новизна може стосуватися технології виробництва, властивостей, комплексу маркетингу, ринків, споживачів, а також соціального та екологічного ефекту, що несуть у собі нові продукти.

Необхідно підкреслити, що у визначеннях [2, 3] наведені і ознаки, які дають можливість віднести нові продукти до розряду інноваційних, тобто тих, що створювалися за рахунок впровадження різних видів інновацій.

Дамо визначення що таке «інноваційний продукт». *Інноваційний продукт* - результат (чи підсумок) впровадження новацій у нові чи удосконалені вироби.

Проведемо певну паралель між визначеннями нової та інноваційної продукції, та виділимо ознаки, за якими вони відрізняються. Для цього звернемося до офіційних тлумачень даних понять. У Законі України «Про інноваційну діяльність» [4] чітко зазначено, що *інноваційна продукція* – це нові конкурентоспроможні товари, які відповідають наступним вимогам:

- а) така продукція є результатом реалізації інноваційного проекту;
- б) така продукція буде вироблена або виробляється в Україні вперше, а якщо не вперше, то порівняно з іншою аналогічною продукцією, що представлена на ринку, має суттєво вищі техніко-економічні характеристики (показники) і є більш конкурентоспроможною.

У висунутих вимогах до такої продукції в першу чергу йдеться про товарні новації. Є доречним додати до наведеного визначення ще й таку *авторську вимогу*, як: така продукція вимагає суттєвого використання нових технологій виготовлення, управління, реалізації та маркетингу. Тобто враховано організаційні, процесові та маркетингові новації. Також у визначенні висувається вимога новизни, а саме продукція що є новою для нашої країни або має суттєво вищі техніко-економічні характеристики від тої що є на ринку.

Таким чином, якщо нові продукти не відповідають цим вимогам, – вони не належать до інноваційних, а є просто новими. Держкомстат [5] наводить таке визначення нового продукту – це товари, що суттєво відрізняються за своїми характеристиками або за своїм призначенням від продуктів, що виготовлялися підприємством раніше. Тут йдеться про локальну новизну - товари, що є новими саме для даного підприємства і немає ніяких натяків на ознаки інноваційності.

Отже, з економічної точки зору, якщо підприємство розпочало випуск нового продукту, який є новим лише для даного підприємства, або ж оновило

існуючий на ринку продукт, за певними параметрами, що не суттєво відрізняється від існуючих – навряд чи його можна віднести до інноваційного.

Література.

1. Інструкція щодо заповнення форми державного статистичного спостереження № 1-інновація „Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства”. Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 29.10.2008 за № 1047/15738.
2. Економічна енциклопедія : у трьох томах / [за заг. ред. С.В. Мочерного]. – Том 1 – К. : Видавничий центр “Академія», 2000. – 864 с.
3. Ламбен Жан-Жак. Менеджмент, ориентированный на рынок / Жан-Жак Ламбен. – СПб.: Питер, 2005. – 800 с.
4. Закон України «Про інноваційну діяльність», від 04.07.2002. - № 40-IV.
5. Статистичний збірник “Регіони України” 2009. – [За ред. О.Г. Осауленка]. – К. : Державний комітет статистики України, 2010.

КЛАСИФІКАЦІЯ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Остапенко М. О., студент

Науковий керівник: Фісуненко П. А., к.е.н., доцент

ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Однією з основних умов забезпечення ефективного й неперервного розвитку підприємства в умовах ринкової економіки є закладення системи управління з акцентом на факторах забезпечення економічної безпеки. Нестабільність політичної та соціально-економічної сфер посилюють ступінь ризику прийняття управлінських рішень та примножують кількість загроз функціонуванню підприємства. Саме тому питання економічної безпеки (ЕБП) є актуальним для українських підприємств та потребує більшої уваги.

У вітчизняній та зарубіжній літературі багато вчених досліджували теоретичні та практичні аспекти забезпечення ЕБП: Л.І. Абалкін, О.А. Грунін, М.П. Капустін, В.І. Мунтіян, Н.О. Подлужна, В.П. Пономарьов, А.С. Соснін, Є.А. Олейніков, В.І. Ярочкін та ін.

Існує декілька підходів до тлумачення змісту поняття «економічна безпека підприємства». Узагальнюючи різні думки, можна сказати, що економічна безпека підприємства – це стан захищеності діяльності підприємства, який досягається у результаті комплексу складових елементів суб’єкту господарювання (фінансових, правових, капіталу, технологій, кадрів, соціально-психологічних та інших), які забезпечують здійснення найбільш ефективного використання ресурсів, стабільного функціонування підприємства, досягнення поставленої мети, подолання різного роду загроз та швидкої адаптації до умов середовища, що змінюються.

Тобто, для ефективного функціонування підприємства система економічної безпеки повинна виявляти, попереджувати або мінімізувати наслідки загроз. Загроза в економічній літературі визначається як потенційні чи